

ת"פ 38243/10/15 - מדינת ישראל נגד מייק מיכאל מויאל - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

19 ספטמבר 2017

ת"פ 38243-10-15 מדינת ישראל נ' מויאל
בפני כב' הסגנית נשיאה ד"ר נגה שמואל-מאייר
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עמית חומרי - נוכח
נגד
מייק מיכאל מויאל - נוכח
ע"י ב"כ עו"ד דפנה זאק - נוכח

המאשימה

הנאשם

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בכתב האישום המתוקן, הנאשם עבד בקיוסק השייך להוריו ושמוקם בתחנה המרכזית באשדוד. המתלונן הוא בעליו של סטודיו לריקוד, הממוקם סמוך לקיוסק.
ביום 15.10.2015 בשעה 21:02 או בסמוך לכך, ניטש בסטודיו ויכוח בין הנאשם למתלונן, וזאת על רקע רצונו של הנאשם להנמיך את עוצמת הרעש והמוזיקה שבקעו מהסטודיו, ואשר הפריעו לו מאוד. בנסיבות אלה, הנאשם התקרב מאוד אל גופו של המתלונן וביקש ממנו להנמיך את המוזיקה. המתלונן סירב לבקשתו של הנאשם, בטענה שהמדובר בסטודיו לריקודים.
בהמשך לאמור, החל הנאשם לנתק חוטים השייכים למגבר. או אז, ניגשה אליו תלמידה בחוג לריקוד בסטודיו (להלן: "המתלוננת") וזאת כדי למנוע מהנאשם את ניתוק החוטים. במעמד זה, תקף אותה הנאשם בכך שדחף אותה והפילה ארצה. כמו כן, הנאשם הפיל את מערכת השמע, ויצא מהסטודיו.
עוד ובהמשך, שב הנאשם אל הסטודיו בעודו אוחז בסכין ואיים על המתלונן - שאחז באותה עת ב"נונצ'קו" והניפו באוויר - בכך שהחל להתקרב אליו, עד שנעצר על ידי אחרים.
2. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו הורשע בעבירות של **תקיפה סתם**, לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ו**איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
3. במסגרת הסדר הטיעון, הנאשם הופנה לשירות המבחן, תוך שהוצהר כי המאשימה תעתור להשית על הנאשם מאסר בפועל ואילו ההגנה תוכל לטעון לעניין העונש כראות עיניה.
4. בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים מאת שירות המבחן. בתסקירים אלה מפורטים, בין היתר, רקע המשפחתי של הנאשם, נסיבות חייו, מצבו הבריאותי-נפשי, ההיסטוריה העבריינית שלו, יחסו לעבירות שבמוקד כתב האישום המתוקן, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים אלה, לבד מלציין כי ניתן ללמוד מהם אודות התקדמותו של הנאשם לאורך התקופה בהליכים הטיפוליים-שיקומיים השונים

שבהם הוא נטל חלק. בשל חשיבותם של הליכים אלה בהליך גזירת עונשו של הנאשם, אפרט בקצרה את מהותם.

כך, מהתסקירים עולה כי במסגרת צו פיקוח מעצר, השתתף הנאשם במשך כחצי שנה בקבוצה טיפולית לעצורי בית. במסגרת זו, הנאשם התמיד להגיע למפגשים, גילה יחס אחראי ורציני, ומוטיבציה פנימית להיתרם מההליך הטיפולי. כמו כן, שירות המבחן התרשם מיכולתו הקוגניטיבית והרגשית של הנאשם לשתף בתכנים אישיים וללמוד ממשתתפי הקבוצה לצורך בחינה מעמיקה של דפוסי חשיבתו והתנהגותו המכשילים והשוליים, זיהוי מצבי סיכון, חיזוק הגבולות הפנימיים וויסת דחפים.

בהמשך, לנוכח המוטיבציה שהביע הנאשם להמשיך בהליך הטיפולי, הלה השתלב בתכנית "אוניברסיטה בעם", שהיא תכנית ייחודית מטעם משרד הרווחה המיועדת לאנשים בעלי מוטיבציה וסקרנות ללמידה ושעברו הליך טיפולי, תוך ששירות המבחן העריך כי שילובו של הנאשם בתכנית זו יהווה נדבך נוסף בהליך השיקום שלו. כעבור כחמישה חודשים מאז שילובו בתכנית האמורה, נמסר מאת רכזת התכנית כי הנאשם מגיע בהתמדה לשיעורים וכי הינו תלמיד מחויב ומתעניין. הנאשם עתיד היה לסיים את התכנית כעבור כחודשיים מאת כתיבת חוות הדעת האמורה, ושירות המבחן התרשם כי במסגרת הלימודים הוא עובר העצמה והגברת הערכה וביטחון עצמי.

בד בבד, הנאשם הופנה על ידי שירות המבחן לטיפול פרטני במסגרת שירותי בריאות הנפש של אחת מקופות החולים. מהמסגרת האמורה נמסר כי הנאשם מגיע (במשך כשלושה חודשים נכון למועד כתיבת השורות) לטיפול באופן סדיר אחת לשבוע, מקפיד על הזמנים, מקבל על עצמו את כללי המסגרת ומשתף באופן גלוי בקשייו. עוד נמסר, כי בין היתר בולט רצונו של הנאשם לחיות חיים מלאים ונורמטיביים. הגורמים הטיפוליים הרלוונטיים התרשמו שהנאשם מעוניין בהמשך ההליך הטיפולי, זאת כדי להתמודד טוב יותר עם ההשלכות של מצבו הבריאותי-נפשי הגורם לו לסבל, וכי הוא מציג מודעות עצמית גבוהה לקשייו ומביע רצון כן לשפר ולהשתלב באופן נורמטיבי בחברה, תוך קבלת החוקים והמגבלות של המציאות. גם שירות המבחן התרשם כי הנאשם עובר תהליך משמעותי במסגרת הטיפול הפרטני, ומפיק ממנו תועלת רבה.

כאן גם אציין, כי הנאשם ביטא צער וחרטה על ביצוע העבירות מושא כתב האישום המתוקן, וציין כי ביצע את המעשים המיוחסים לו על רקע תחושת חוסר האונים של אימו, המצוקה שחוותה ורצונו להגן עליה, וזאת לאחר שהאחרונה, שעובדת בקיוסק, הייתה מתוסכלת מהרעשים שבקעו מהסטודיו.

לבסוף, לאור כל אלה ולנוכח יתר השיקולים והנתונים שפורטו בתסקירים, ולאחר שהשירות העריך כי הנאשם מקפיד על קבלת טיפול פסיכיאטרי, נמנע משימוש בסמים וממעורבות בפלילים (למעט זו שבגינה הוא עומד לדין כעת), המליץ שירות המבחן לבכר את האלטרנטיבה השיקומית בעניינו ולהימנע מהשתתף עונש מאסר בעבודות שירות. שכן, כך נרשם, עונש זה עלול לפגוע בפרנסתו של הנאשם, המהווה עבורו גורם משקם ומוטיבציה לניהול אורח חיים נורמטיבי. חלף כך, המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם ענישה בדמות צו של"צ, צו מבחן, התחייבות ומאסר מותנה.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. יצוין כי בתיק זה נחלקו הטיעונים לעונש לשני מועדים שונים, וזאת לאחר שבעיצומם של הטיעונים במועד הראשון, עתרה ההגנה לקבל תסקיר משלים. בתגובה לבקשה זו, השיבה המאשימה בהגנות כי לא תימנע מהנאשם למצות את ההליך השיקומי, ועל כן הדיון נדחה לקבלת תסקיר משלים והשלמת טיעונים לעונש. להלן יובאו עיקר טיעוניהם של הצדדים לעונש, בשני המועדים.

6. באת כוח המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם, על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם ועל עמוד 2

הנסיבות שנלוו לביצוע העבירות, ובכללן העובדה כי הנאשם אחז בסכין בשעה שאיים על המתלונן. כמו כן, הלה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם (גיליון הרישום הפלילי הוגש וסומן ת/2) - הכולל הרשעות קודמות, בין היתר, בעבירות אלימות חמורות, סמים והחזקת נשק - ולפסק דינו של בית המשפט העליון שניתן בעניינו (פסק הדין שניתן בערעור שהגיש הנאשם בזמנו הוגש וסומן ת/3).

בהמשך, נטען כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון צריך לנוע בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש המתאים לנאשם, המאשימה התנגדה להמלצתו של שירות המבחן, ועתרה להשית מאסר שיכול שירוצה בעבודות שירות, למשך התקופה המקסימלית.

7. במסגרת הבאת הראיות לעונש מטעם ההגנה העיד אביו של הנאשם. הלה סיפר כי מאז שחרורו של הנאשם מבית הסוהר הוא השתקם בצורה מוחלטת, אינו מתרועע עוד עם עבריינים, וכי כיום הוא (הנאשם) עובד ביחד עימו ומשמש כיד ימינו.

8. לגוף הטיעונים לעונש, ההגנה הפנתה לעובדה כי הנאשם שינה את דרכיו ובשנים האחרונות הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי; לכך שהאלימות שהפעיל אינה מצויה ברף חומרה גבוה; ולעובדה כי גם המתלונן החזיק ב"נונצ'קו". כמו כן, באת כוח הנאשם עמדה על ההליך הטיפולי-שיקומי המשמעותי והמגוון שעבר הנאשם, למצבו הרפואי וטענה כי כיום לא נשקפת הימנו כל סכנה. לאור אלה, הלה ביקשה לנהוג בנאשם במידת הרחמים, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע משליחתו לעונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות. יצוין, כי במהלך הטיעונים לעונש, חזרה בה ההגנה מהעתירה להימנע מהרשעתו של הנאשם.

9. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", טען כי אינו מקל ראש במעשיו, אך טען כי המתלונן היה הראשון להוציא את ה"נונצ'קו" ואילו הוא הוציא את הסכין כדי להגן על עצמו. כמו כן, הלה מסר כי אינו מתכוון לבצע עוד עבירות או לשהות בחברה עבריינית, וביקש מבית המשפט להתחשב בכך.

דין והכרעה

10. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין, אשר הוסף לחוק העונשין במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. לאמור, ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם (ר' גם ע"פ 1523/10 פלונית נ' מדינת ישראל, (18.04.2012); וע"פ 452/14 ניסים דבוש נ' מדינת ישראל, (03.04.2014)).

בהתאם למתווה שהותווה על ידי המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין ופורש לאחר מכן בפסיקתו של בית המשפט העליון, בעת גזירת העונש שומה על בית המשפט לנקוט בהליך תלת שלבי: תחילה, מקום בו מדובר בנאשם שהורשע בכמה עבירות, יש לקבוע אם הן מהוות "אירוע אחד" או כמה אירועים נפרדים; בשלב השני, וככל שייקבע כי מכלול מעשיו של הנאשם מהווה "אירוע אחד", יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בגין אותו אירוע; בשלב השלישי, יגזור בית המשפט את עונשו של הנאשם בגדרי המתחם שנקבע או מחוצה לו, ככל שמתקיימים שיקולי שיקום או מנגד שיקולים של הגנה על שלום הציבור (ראו ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, (05.08.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

11. בענייננו, אין מחלוקת כי עסקינן ב"אירוע אחד" שיש לקבוע בגינו מתחם עונש אחד כולל, והדברים מתיישבים עם "מבחן הקשר ההדוק" ויתר מבחני העזר אשר נקבעו לעניין זה בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו למשל, דעת הרוב בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, (29.10.2014); ע"פ 1261/15 **יוסף דלאל נ' מדינת ישראל**, (03.09.2015); ע"פ 3164/14 **גיא פן נ' מדינת ישראל**, (29.06.2015)). הדברים אמורים בשים לב לכך שהמדובר בעבירות שבוצעו בסמיכות של זמן ומקום, וכאשר אותו הרקע עומד מאחוריהן. אשר על כן, יש לראות במכלול מעשיו של הנאשם כ"אירוע אחד", ומכאן שייקבע מתחם עונש אחד.

12. לגופו של עניין, כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

13. **הערך החברתי המוגן** שנפגע כתוצאה ממעשה התקיפה שביצע הנאשם, הינו שמירה על שלמות גופה, שלומה וביטחונה של המתלוננת (ר' למשל ע"פ 3573/08 **עודה נ' מדינת ישראל**, (13.04.2010)). למרבה הצער, גואה האלימות ברחבי הארץ, ופעמים רבות בשל סיבות של מה בכך, ועל בית המשפט להרים את תרומתו במלחמה נגד רעה חולה זו. יפים לעניין זה דבריה של כב' השופטת ע' ארבל בע"פ 4173/07 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (16.08.2007):

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריין האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה."

אמנם בעניין שצוטט לעיל דובר בנאשם אשר יוחסו לו עבירות חמורות מאלה המיוחסות לנאשם שבפניי, אך ברי כי הרציונל העומד מאחורי הדברים, כוחו יפה גם לענייננו

בעצם ביצוע עבירת האיומים, פגע הנאשם בערכים שנועדו להגן על שלוות נפשו של הפרט ועל חופש הפעולה שלו, זאת כאשר מעשה האיום נועד להניע אדם לבצע פעולה כלשהי בניגוד להסכמתו החופשית, או להניאו מביצוע פעולה אותה ביקש לבצע (ר' והשוו דבריו של כב' השופט א' גולדברג בע"פ 103/88 **משה ליכטמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(3) 373, 379 (1989)).

14. בשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שיפורט להלן, ובייחוד לנוכח אופייה של האלימות, מצד אחד; ולאור הנסיבות שאפפו את מעשה האיום, מצד שני, סבורתני כי **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** מצויה ברף הבינוני.

15. במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, נתתי דעתי לאופייה של האלימות אשר הפעיל הנאשם כלפי המתלוננת, עת דחף אותה והפילה ארצה. כידוע, העבירה של תקיפה סתם יכולה לחול על מגוון רחב של מעשי אלימות, וברי כי אין דין משיכה ביד כדין מהלומת אגרוף בפניו של המתלונן או בעיטה לכיוון ראשו. בענייננו, במנעד המעשים אשר יכולים להיכנס לגדריה של עבירת התקיפה סתם, מצאתי כי מעשהו של הנאשם מצוי ברף נמוך. כן נתתי דעתי לטיב מעשה האיום שביצע הנאשם. אכן, לנאשם לא יוחסה עבירה של החזקת סכין, אולם לא ניתן להתעלם מכך שבעת שהנאשם איים על המתלונן בכך שהתקרב אליו, הוא אחז בסכין בידו, מה שמעצים את חומרת

המעשים ואת פוטנציאל הנזק הטמון במעשה, כפי שיפורט בהמשך. גם העובדה שהעבירות בוצעו על ידי הנאשם כלפי שני מתלוננים שונים, מגבירה את חומרת מעשיו.

בהמשך לאמור זה עתה, ייאמר כי בית המשפט מביא בחשבון את העובדה שכתוצאה ממעשיו של הנאשם לא נגרם בסופו של יום נזק כלשהו. אולם ייאמר, כי ממילא זו דרכה של עבירת התקיפה סתם, אשר אינה מותירה אחריה נזק פיזי-מוחשי כלשהו, שאם לא כן, היה הנאשם מואשם בעבירה שונה (כגון תקיפה הגורמת חבלה של ממש).

זאת ועוד, בענייננו יש לתת את הדעת לנזק הפוטנציאלי אשר היה טמון במעשיו של הנאשם, אשר איים על המתלונן בכך שהתקרב אליו בעודו אחוז בסכין בידו. בנסיבות אלה, נדמה כי אך במזל ובזכות התערבותם של אנשים שנכחו במקום, ואשר עצרו את הנאשם, לא נגרם בסופו של יום נזק כלשהו למתלונן. גם בדחיפה כשלעצמה של המתלוננת והפלתה ארצה טמון נזק פוטנציאלי, וברי כי עלול היה להיגרם לה נזק כתוצאה מכך. כמו כן, עלול היה להיגרם נזק גם למערכת השמע שהנאשם הפיל לרצפה.

בכל הנוגע לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, תחילה ייאמר כי אין חולק על כך שברקע לדברים ניצב היעדר שביעות רצונו מכך שמהסטודיו של המתלונן בקעו רעשים בעוצמה גבוהה, מה שככל הנראה הפריע למהלך עסקיו בקיוסק הסמוך. לדידי, הגם שלא דומה מעשה תקיפה או אימים שמבוצע ללא כל התגרות מוקדמת מצד המתלונן למעשה כגון דא שמבוצע לאחר קנטור, עדיין לא בהכרח נסיבה זו צריכה להיזקף לקולא. שכן, נדמה כי בדיוק בהתנהגות בריונית כגון זו שומה על בתי המשפט להילחם, והכוונה למצבים שבהם ויכוח או סכסוך, לעיתים על דבר פעוט ערך, מסלימים למעשי אלימות מילולית או פיזית, תוך התחמשות של מי מהצדדים בנשק קר, מה שבתורו עלול לגרום לנזקים חמורים, וכבר היו דברים מעולם. ככל שהנאשם סבר כי המתלונן גורם לו עוול בצורה כזו או אחרת, היה עליו, ככל אזרח הגון, לפעול ולנקוט בדרכים חוקיות ולגיטימיות, כגון פנייה לרשויות המשפט או אכיפת החוק. חלף כך, בחר הנאשם לעשות דין לעצמו, ואת זאת בית המשפט רואה בחומרה.

אשר לעצם העובדה כי גם המתלונן החזיק ב"נונצ'קו", כאן יצוין כי לא אוכל לקבל את עמדת המאשימה, לפיה הלה עשה כן לאחר שהבחין כי הנאשם אחוז בסכין. מנגד, אף לא אוכל לקבל את טענת הנאשם בשלב הטיעונים לעונש, לפיה הוא התחמש בסכין רק לאחר שהבחין כי המתלונן אחוז באותו "נונצ'קו". שתי טענות אלה לא הוכחו, ושתייהן אף עומדות בסתירה לאמור בכתב האישום המתוקן שבו הודה הנאשם, שם נטען כי הנאשם איים על המתלונן בעודו אחוז בסכין בכך שהתקרב אליו, עד שנעצר על ידי אחרים וזאת "בעוד שהמתלונן אחוז בידיו נונצ'קו ומניפו באוויר". במילים אחרות, עולה כי שני הנצים אחזו כל אחד ובמקביל בנשק קר, ומכל מקום לא ניתן ללמוד מכתב האישום המתוקן מי היה הראשון לעשות כן.

המשפט לגזור את דינו אך ורק על יסוד העובדות והנסיבות המפורטות בו, אלא אם מתקיימים תנאיו של סעיף 40 לחוק העונשין (ראו למשל, ע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל, (17.07.2014); ע"פ 7349/14 מדינת ישראל נ' פלונית, (14.05.2015)). כוחו של הכלל האמור יפה הן בנוגע לטענות שנשמעות מטעם המאשימה והן לטענות שנשמעות מטעם ההגנה. במקרה הנדון, כאמור, שני הצדדים לא עמדו ברף ההוכחה הנדרש, ועל כן בית המשפט יגזור את עונשו של הנאשם אך ורק בהסתמך על האמור בעובדות כתב האישום המתוקן.

לצד האמור ולקולא, יש לשקול את העובדה שמכתב האישום המתוקן לא עולה כל אינדיקציה לכך שלמעשיו של הנאשם קדם תכנון מוקדם, ונדמה כי אלה נעשו בשעת כעס ובצורה ספונטנית.

16. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, סקירת הפסיקה מעלה כי במקרים שבהם דובר בנאשמים אשר הורשעו בביצוע

עבירות של תקיפה סתם ואיומים, **בדרך כלל**, הושתו עונשים הנעים בין צווי של"צ לבין מספר חודשי מאסר, על פי רוב לריצוי בעבודות שירות. מיותר לציין כי העונשים שמושגים בגדרי המתחמים שנקבעו בכל מקרה ומקרה משתנים, בין היתר, בהתאם למאפיינים האישיים של כל נאשם, ובכלל זה קיומו או היעדרו של עבר פלילי, גיל, הבעת חרטה והכאה על חטא, ועוד. גם מתחמי העונש עצמם, מטבע הדברים, מושפעים ממכלול השיקולים הרלוונטיים, ובכלל זה מחומרת האלימות הפיזית שהופעלה, אופיו של האיום, ויתר הנסיבות שאפפו את המעשים.

וכך, ניתן למצוא בפסיקה מקרים שבהם בגין ביצוע עבירות של תקיפה סתם ואיומים נקבעו מתחמי ענישה שהרף התחתון שלהם הועמד על מספר חודשי מאסר בפועל, וראו למשל בעניין זה: רע"פ 4797/15 **לורנס כהן נ' מדינת ישראל**, (15.07.2015); רע"פ 4265/15 **רפאל דדון נ' מדינת ישראל**, (22.06.2015), שאליו הפנתה המאשימה; וע"פ (מחוזי נצרת) 47731-04-14 **עראזק שתיו נ' מדינת ישראל**, (30.04.2014).

מנגד, בפסיקה ניתן גם למצוא מקרים שבהם בגין עבירות אלה נקבעו מתחמי ענישה שהרף התחתון שלהם הועמד על מאסר מותנה, בין אם לצד צו של"צ ובין אם לאו, וראו לדוגמה בעניין זה: ע"פ (מחוזי ירושלים) 20669-05-14 **דב בן שור נ' מדינת ישראל**, (15.07.2014); ת"פ (שלום כפר סבא) 38856-03-15 **מדינת ישראל נ' גיא עדן**, (06.04.2017); ת"פ (שלום רמלה) 49501-12-15 **מדינת ישראל נ' פאיז אבו מדיגם**, (02.04.2017); ת"פ (שלום כפר סבא) 22021-12-12 **מדינת ישראל נ' משה שדה**, (18.07.2016); ות"פ (שלום תל אביב יפו) 22449-02-13 **מדינת ישראל נ' סגל דניאל ארז**, (09.11.2015).

על כל פנים, וזאת חשוב להדגיש, כי הענישה היא לעולם אינדיווידואלית וכל מקרה צריך להיבחן לגופו, תוך שהבחינה כאמור תמיד צריכה להיעשות לגופן של העבירות והנסיבות הנלוות להן ולגופם של נאשמים, על כל מאפייניהם האישיים ונסיבותיהם הייחודיות (ראו והשוו ע"פ 433/89 **ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170, (1989); וע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל**, (05.05.2009)). קביעת מתחמי הענישה והשתת העונשים בגדריהם לעולם לא יכולים להיעשות על סמך הכותרות של העבירות (ראו והשוו ע"פ 1323/13 **רן חסן נ' מדינת ישראל**, (05.06.2013); וע"פ 4088/13 **אחמד בן שחדה הדרי נ' מדינת ישראל**, (11.06.2013)), ובכל מקרה השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

17. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים המעוגנים בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, כפי שפורט לעיל - ובייחוד בשים לב לעובדה כי מצד אחד, האלימות שנקטה מצדו של הנאשם איננה מצויה ברף חומרה גבוה; ומצד שני, לאור העובדה שאת מעשה האיום ביצע הנאשם בכך שהתקרב למתלונן בשעה שאחז בידו סכין ונעצר אך על ידי אנשים שנכחו במקום - מצאתי לקבוע כי **מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין 3 ל- 14 חודשי מאסר בפועל**.

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

18. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40יא לחוק העונשין.

19. בעניין זה נתתי דעתי לעברו הפלילי של הנאשם, הכולל שלוש הרשעות, בין היתר, בעבירות חמורות ביותר כגון ניסיון לגרום למותו של אדם, החזקת נשק שלא כדין וחבלה כשעברייני מזוין. חומרת מעשיו הקודמים של הנאשם אף נלמדת מפקס דינו של בית המשפט העליון אשר ניתן בעניינו, ושאליו הפנתה המאשימה. כן נתתי דעתי לכך שעונש

המאסר למשך 8 שנים שהושת על הנאשם בגין הרשעתו בשנת 2003 (ופסק הדין שניתן בערעור בשנת 2005) ועונש המאסר למשך 6 חודשים שהושת עליו בגין הרשעתו בשנת 2005, לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות.

לצד האמור, יש לזכור כי עברו הפלילי של הנאשם הינו אך אחד מהשיקולים שיש לשקול לצורך גזירת העונש, ואף אם מלכתחילה המשקל שיש להעניק לשיקול זה יכול להיות משמעותי, הרי שהוא הולך ופוחת ככל שחולף פרק זמן ארוך יותר מעת ההרשעה האחרונה. והדברים אמורים בשים לב לכך שהרשעתו האחרונה של הנאשם ניתנה בשנת 2005.

עוד במסגרת זו, בית המשפט שוקל את העובדה כי הנאשם הודה במיוחס לו, ובכך חסך בזמן שיפוטי יקר וייתר את הצורך בהעדת המתלוננים. כמו כן, אמנם הנאשם ניסה להצטדק ולתרץ את התנהגותו, אולם עדיין, בדומה לשירות המבחן, גם בית המשפט מתרשם כי הצער והחרטה שהביע על מעשיו כנים הם.

בנוסף, יש לשקול את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם ואת מצבו הבריאותי-נפשי, כפי שאלה תוארו בתסקיר שירות המבחן. עוד יצוין, כי הנאשם שהה פרק זמן לא מבוטל תחת תנאים מגבילים, וייתכן שאף פרק זמן נוסף במעצר מאחורי סורג ובריח. ברי כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אך גם כאן, בדומה לשירות המבחן, גם אני סבורה כי היה בהליך המעצר כדי להעביר לו את המסר הנדרש ולהרתיעו במידה רבה מביצוע עבירות נוספות בעתיד, וייתכן שאף ניתן לשקול שיקול זה במסגרת סעיף 40א(3) לחוק העונשין.

עוד ולקולא, נתתי דעתי לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות. כאן ייאמר, כי את עיקר המשקל בעניין זה יש להעניק לא לספירה הטכנית של החודשים שחלפו מאז, כי אם לשאלה באיזה אופן פעל הנאשם בפרק זמן זה. במקרה הנדון, ועוד ארחיב על כך בהמשך, הנאשם פעל כמיטב יכולתו כדי לחזור למוטב, ולנוכח השתתפותו בכמה וכמה הליכים שיקומיים-טיפוליים, נדמה כי בפני בית המשפט ניצב כיום "אדם חדש" (ראו והשוו דבריה של כב' השופטת ד' ברק ארז בפסקה 15 בע"פ 111/14 פלוני נ' מדינת ישראל, (01.04.2014)).

20. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף הבינוני-התחתון של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם האמור, וזאת לנוכח ההליך השיקומי המשמעותי והמגוון שאותו עבר הנאשם ואשר יש בו כדי להעיד כי הוא השתקם או למצער כי יש סיכוי של ממש שישתקם". ובמה דברים אמורים?

21. כפי המפורט בתסקירים שהוגשו, בתחילה, במסגרת צו פיקוח מעצר, השתתף הנאשם במשך כחצי שנה בקבוצה טיפולית לעצורי בית. הנאשם התייחס במלוא כובד הראש להשתתפותו בקבוצה האמורה, התמיד להגיע למפגשים, גילה יחס אחראי ורציני, ומוטיבציה פנימית להיתרם מההליך הטיפולי.

הנאשם לא הסתפק בכך, והמשיך להביע מוטיבציה להעמיק את השתתפותו בהליכים הטיפוליים, וכך הוא נקלט בהצלחה בתכנית "אוניברסיטה בעם". כפי שהנהיר שירות המבחן בתסקיריו, המדובר בתכנית ייחודית מטעם משרד הרווחה המיועדת לבעלי מוטיבציה וסקרנות ללמידה שעברו הליך טיפולי. הנאשם כאמור שולב בתכנית האמורה, וגם שם הוא הותיר רושם טוב על הגורמים הרלוונטיים, שמסרו כי הלה מגיע בהתמדה לשיעורים וכי הינו תלמיד מחויב ומתעניין. שירות המבחן העריך, כי שילובו של הנאשם בתכנית זו יהווה נדבך נוסף בהליך השיקום של הנאשם, וכי הדבר יתרום להעצמתו ולהגברת ההערכה והביטחון עצמי שלו.

22. אלו הם שני אפיקי שיקום שבהם בחר לילך הנאשם מאז ביצע את העבירות מושא כתב האישום המתוקן. אולם, לשיקומו של הנאשם אף התווסף רובד נוסף, והכוונה לטיפול הפרטני שאותו הוא עבר במסגרת שירותי בריאות הנפש של אחת מקופות החולים. גם משם נמסר כי הנאשם התייחס לטיפול במלוא הרצינות, הגיע באופן סדיר אחת לשבוע, הקפיד על הזמנים, קיבל על עצמו את כללי המסגרת ושיתף באופן גלוי בקשייו. עוד נמסר, כי הנאשם ביטא

בצורה בולטת את רצונו לחיות חיים מלאים ונורמטיביים.

ויוער, במהלך השתתפותו בכל ההליכים הללו, הנאשם המשיך לבטא מוטיבציה להעמיק עוד ועוד את השתתפותו בהליכים הטיפוליים, וביקש לעשות כן אף לאחר מתן גזר הדין בעניינו, והרי שבקשתו זו מלמדת אודות כנות כוונותיו.

כאן אף ראוי להזכיר כי בתחילת הדרך, בתסקיר שירות המבחן הראשון, העריך שירות המבחן כי המסוכנות הנשקפת מהנאשם עשויה להיות מופחתת ככל שהוא ישולב בטיפול. והרי שהנאשם עשה כן במלוא עוזו, ומשנדמה כי הגורמים שהייתה להם השפעה על ביצוע העבירות זכו למענה טיפולי, הרי שגם מסוכנותו הצטמצמה בצורה משמעותית.

23. הנה כי כן, עסקינן בנאשם שנרתם כל כולו לשיקום חייו והחזרתם למסלול נורמטיבי, תוך שהשתתף בהליכים טיפוליים שונים במגוון תחומים, ובכלל זה בתחום רפואת הנפש. אכן ייתכן כי עוד מצפה לנאשם דרך ארוכה עד לשיקומו באופן מלא. אולם, כבר בשלב הזה בהחלט ניתן לומר כי אין עסקינן ב"ניצני שיקום" או בשיקום ראשוני בלבד, אלא שהנאשם עבר זה מכבר כברת דרך ארוכה ביותר, וכי קיים, למצער, סיכוי של ממש כי ישתקם בעתיד.

משכך, כאמור, מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולסטות לקולא ממתחם העונש ההולם אשר קבעתי, באופן בו אמנע מהשתת רכיב של מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות.

24. אכן, מלאכת גזירת הדין איננה קלה כלל ועיקר, ובית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ומביע מהם סלידה רבת. אולם, סבורתני כי במקרה הנדון לא רק הנאשם יצא נשכר מביכורו של הליך השיקום, אלא החברה כולה לאחר שתקבל בחזרה לשורותיה אזרח נורמטיבי, פרודוקטיבי ושומר חוק. לא מצאתי טעם במקרה הספציפי הזה לפגוע בסיכוי השיקום של הנאשם באמצעות השתת מאסר של כמה חודשים, בין אם מאחורי סורג ובריה ובין אם בעובדות שירות.

עוד יצוין, כי לנוכח הרקע שעמד מאחורי ביצוע העבירות, ובשים לב לעובדה כי המתלונן גם הוא לא טמן ידו בצלחת, אפסוק לו פיצוי סמלי.

25. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. צו של"צ בהיקף של 120 שעות.

בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן מיום 01.05.2017, הנאשם יבצע את הצו במסגרת בית אבות "נווה שבא", בתפקיד כללי של סיוע לקשישים.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, והמשמעויות של אי ביצוע צו השל"צ. תוקף צו השל"צ הינו ל- 24 חודשים.

העתק ההחלטה בדחיפות לשירות המבחן.

ב. צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן והוסברו לו ההשלכות שעלולות להיות לאי שיתוף פעולה זה, ובפרט אם לא יבצע את עבודות השל"צ או לא יעמוד בתנאיו של צו המבחן.

ג. מאסר מותנה למשך 8 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע.

ד. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות אימים.

ה. פיצוי בסך 300 ₪ למתלונן, ע"ת/1.

ו. פיצוי בסך 600 ₪ למתלוננת, ע"ת/2.

הפיצוי למתלוננים יקוזז מסכום ההפקדה שהפקיד אביו של הנאשם בקופת ביהמ"ש בהליך המעצר מושא תיק זה.

ככל שלא ניתן לקזז את סכום הפיצויים מסכום ההפקדה, הרי שהפיצוי בסך 300 ₪ למתלונן ע"ת/1 ישולם תוך 30 יום והפיצוי בסך 600 ₪ למתלוננת ע"ת/2 ישולם תוך 60 יום.

מצ"ב טופס פרטי ניזוקים.

כל תשלום שייגבה בתיק, ייזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

ז. קנס בסך 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו.

הקנס יקוזז מסכום ההפקדה שהפקיד אביו של הנאשם בקופת ביהמ"ש בהליך המעצר מושא תיק זה.

ככל שלא ניתן לקזז את סכום הקנס מסכום ההפקדה, הרי שהקנס ישולם ב- 5 שיעורים שווים ורצופים, כשהראשון שבהם בתוך 120 יום מהיום.

לאחר קיזוז הפיצוי והקנס - היתרה תושב לחשבונה של הסנגורית עוה"ד דפנה זאק.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ח אלול תשע"ז, 19 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים דלעיל.

ב"כ המאשימה:

נבקש עיכוב ביצוע לעונש השל"צ למשך 45 ימים. במהלך הזמן נלמד את גזה"ד. ככל שנחליט שאין מקום לערעור נודיע בהקדם לביהמ"ש.

עמוד 9

באת כח הנאשם:

45 יום של עינוי נפשי לנאשם זה דבר בלתי אפשרי. אני יודעת שממילא הנאשם לא יחל את השל"צ השבוע ואני גם יודעת שאינני יכולה להתנגד לעצם עיכוב הביצוע. אני סבורה ששבוע ימים זה די והותר. מדובר במקרה ייחודי.

החלטה

על מנת לאפשר למאשימה לשקול להגיש ערעור על רכיב השל"צ, ועל מנת שלא להעמיד את ערכאת הערעור בפני עובדה מוגמרת, הנני מורה על עיכוב ביצוע עונש השל"צ וזאת למשך 45 יום.

אם לאחר עיון נוסף, תחליט המאשימה שלא להגיש ערעור על רכיב השל"צ, תודיע על כך מידית לבאת כח הנאשם ולביהמ"ש וככל הניתן בתוך 14 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום כ"ח אלול תשע"ז, 19/09/2017 במעמד הנוכחים.

**ד"ר נגה שמואלי - מאייר, שופטת
סגנית נשיאה**